

Erhvervssygdomsudvalgets møde d. 19. marts 2019

D. 19. marts blev der afholdt principielt møde i Erhvervssygdomsudvalget. På baggrund af mødet er der mulighed for at få genoptaget sager om særlige typer kræft og Parkinsons sygdom.

Følgende sygdomme blev drøftet på mødet:

- Modermærkekræft (malignt melanom) i øjet efter UV-stråling ved svejsning
- Nyrekræft efter svejserøg
- Psykisk sygdom efter vold og trusler
- Parkinsons sygdom efter udsættelse for pesticider

Afsluttende drøftelse af monografi

IARC's monografi (rapport) 118 om kræft efter svejsning, molybdæn trioxid og indium tin oxid blev første gang drøftet på Erhvervssygdomsudvalgets møde i december 2018.

➤ [Læs rapporten her](#)

Her besluttede udvalget at optage lungekræft efter udsættelse for svejserøg, mens de øvrige kræftsygdomme, som monografien havde redegjort for, først blev drøftet på mødet d. 19. marts.

Drøftelserne medførte dels optagelse af endnu en kræftsygdom på fortegnelserne og dels en praksisændring om forelæggelse af sager om nyrekræft for udvalget

Modermærkekræft i øjet som følge af svejsning

Erhvervssygdomsudvalget besluttede at optage modermærkekræft (malignt melanom) i øjet på såvel den aktuelle som tidligere fortegnelse, hvilket for de tilskadedekomne betyder, at sager kan afgøres administrativt (dvs. uden at sagen skal drøftes i Erhvervssygdomsudvalget).

Kriterierne for anerkendelse af modermærkekræft i øjet er flere timers daglig direkte eller indirekte udsættelse for UV-stråling i forbindelse med svejsning i mange år (udgangspunkt 15-20 år) - uden anvendelse af relevante værnemidler.

Der skal desuden være gået 20 år eller mere fra første udsættelse til sygdommen konstateres.

Flere tilfælde af "svejserøjne" gennem en årrække kan være en del af dokumentationen for en utilstrækkelig beskyttelse af øjnene og på betydelig udsættelse for UV stråler.

I praksis optages sygdommen først på fortegnelserne pr. 1. juli 2019, men AES er indtil da bemyndiget af udvalget til at træffe afgørelser i disse sager.

Sådan beder du om genoptagelse

Med den nye viden og beslutningen om at optage sygdommen på fortegnelsen, kan du ved at henvende dig til AES få genoptaget behandlingen af din sag og få den vurderet i lyset af den nye viden om årsagssammenhæng.

Du skal blot kontakte os – enten via vores selvbetjeningsløsning Se Sag eller ved at ringe eller skrive/maile til os.

Selv om der er kommet ny viden om årsagssammenhæng mellem modermærkekræft i øjet og UV-stråling ved svejsning, er det imidlertid ikke sikkert at den nye behandling af din sag betyder, at din sygdom anerkendes som en arbejdsskade.

Nyrekræft efter udsættelse for svejserøg

Monografien understøttede ikke en så entydig sammenhæng, at nyrekræft efter udsættelse for svejserøg kunne optages på fortegnelserne.

Omvendt er der dog en vis sandsynlighed for årsagssammenhæng mellem udsættelse for svejserøg og udvikling af kræft i nyrerne, hvorfor udvalget besluttede, at alle sager om nyrekræft efter udsættelse for svejserøg fremover skal forelægges for Erhvervssygdomsudvalget til vurdering.

Sådan beder du om genoptagelse

Hvis din nyrekræft efter udsættelse for svejserøg tidligere er blevet afvist som en arbejdsskade, har du mulighed for at bede os om at se på sagen igen.

Du skal blot kontakte os – enten via vores selvbetjeningsløsning Se Sag eller ved at ringe eller skrive/maile til os.

Praksis for anerkendelse af psykiske sygdomme fastholdes

Udvalget fik på mødet også gennemgået det videnskabelige referencedokument "Vold på arbejdspladsen og psykiske helbreds konsekvenser: Et systematisk review med metaanalyse".

➤ [Læs rapporten her](#)

Bag udredningen står et hold af danske forskere fra de arbejdsmedicinske klinikker på Bispebjerg og Herning, Det Nationale Forskningsinstitut for Arbejds miljø, Institut for Folkesundhedsvidenskab og Institut for psykologi.

Udredningen fastslår, at der er en hyppig forekomst af vold og trusler på arbejdspladserne, men ikke i et omfang eller en karakter, der kunne medføre ændringer af hverken fortegnelserne eller praksis for anerkendelse af disse sygdomme i Erhvervssygdomsudvalget.

Dermed fastholdes praksis for dels kravene til belastningerne for udvikling af en psykisk sygdom, og dels den praksis for anerkendelse af psykisk sygdom, som Erhvervssygdomsudvalget følger.

Du kan læse mere om psykisk sygdom og praksis i Erhvervssygdomsudvalget i vejledningen om erhvervssygdomme kapitel 8, som du finder her:

➤ [Læs vejledningen her](#)

Parkinsons sygdom efter arbejde med pesticider

Erhvervssygdomsudvalget fik gennemgået en svensk artikel, som har samlet op på den eksisterende viden og forskning om sammenhænge mellem udsættelse for pesticider og udvikling af Parkinsons sygdom.

Ved gennemgangen blev der konstateret en øget relativ risiko for udvikling af Parkinsons sygdom efter arbejde med pesticider, men der var ingen dokumentation for dosis-respons sammenhænge.

Resultaterne kunne dermed ikke medføre en ændring af fortegnelserne, men praksis for vurderingen af belastningen i forhold til risikoen for udviklingen af sygdommen blev justeret.

Det er særligt landmænd og personer, der arbejder i gartnerier, der er særligt udsatte for pesticider i deres arbejde. Idet pesticiderne optages enten direkte gennem huden eller ved indånding, skal man have været direkte udsat for pesticiderne i arbejdet. Der skal samtidig være tale om en direkte udsættelse i et ikke ubetydeligt omfang.

Erhvervssygdomsudvalget besluttede på baggrund af gennemgangen, at alle sager om Parkinsons sygdom efter arbejde med pesticider skal forelægges Erhvervssygdomsudvalget til en konkret vurdering af, om sygdommen skyldes arbejdets særlige art. Derfor vil AES fremover forelægge disse sager for Erhvervssygdomsudvalget.

Sådan beder du om genoptagelse

Den opdaterede viden Parkinsons sygdom efter arbejde med pesticider betyder, at alle sager om Parkinsons sygdom fremover bliver forelagt Erhvervssygdomsudvalget, hvis den ansatte har arbejdet med pesticider.

Hvis din sag tidligere har været afvist uden at være blevet forelagt Erhvervssygdomsudvalget, kan du bede om at få den genoptaget med henblik på en forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget.

Erhvervssygdomsudvalget vil så konkret tage stilling til, om sygdommen udelukkende eller i overvejende grad er forårsaget af arbejdet med pesticider. Det betyder derfor også, at Erhvervssygdomsudvalget kan nå til samme vurdering af sagen, som AES tidligere er nået frem til.

Justeret praksis for anerkendelse af visse lungesygdomme

Over de senere år er der sket ændringer i arbejdsskademyndighedernes praksis for behandlingen af lungekræft efter kombineret udsættelse for asbest og tobaksrøg og for sygdommen KOL efter udsættelse for støv, røg og gasser.

Lungekræft efter asbest og tobaksrygning

Det er særligt en højesteretsdom fra december 2015, som slog fast, at lungekræft efter udsættelse for asbest kunne anerkendes som en arbejdsskade, selv om pågældende havde været ryger og selv om effekten af både rygning og asbest forøgede risikoen for udvikling af lungekræft mange gange.

Arbejdsskademyndighederne skulle ved stillingtagen til anerkendelsesspørgsmålet alene tage stilling til, om fortegnelsens krav til anerkendelse var opfyldt – og ikke til, hvorvidt der var ret til erstatning som følge af den anerkendte sygdom.

Sådan beder du om genoptagelse

Selv om AES har gjort de tilskadekomne opmærksomme på muligheden for at få genoptaget sager, når det har været muligt for os at identificere de pågældende sager, kan der være tilskadekomne, som ikke har fået vurderet deres sag i lyset af den nye viden og praksis.

Hvis du har fået afvist din lungekræft efter arbejde med asbest, fordi du samtidig har røget tobak, og sagen er afgjort før december 2015, kan du søge om at få en ny behandling af din sag.

Du kan bede om genoptagelse via vores selvbetjeningsløsning [Se Sag](#) – eller kontakte os pr. mail eller telefon

Vi vil herefter undersøge, om du opfylder betingelserne for anerkendelse af sygdommen. Hvis det er tilfældet, vil vi efterfølgende tage stilling til, om du har ret til erstatning efter loven. Du kan bede om genoptagelse via vores selvbetjeningsløsning [Se Sag](#) – eller kontakte os pr. mail eller telefon.

Bemærket nedsat lungefunktion ved KOL

Ved revisionen af vejledningen i sommeren 2018 blev det præciseret, at den tilskadekomne kunne gå med en nedsat lungefunktion på grund af KOL i flere år uden at bemærke sygdommen.

Det skyldes, at lungefunktionen skal være nedsat en del, før det bemærkes i dagligdagen for de fleste. Dermed kunne KOL anerkendes, selv hvis der var gået flere år, fra belastningerne ophørte, til den tilskadekomne *bemærkede* symptomerne på den nedsatte lungefunktion.

Sygdommen *opstår* dog, mens påvirkningerne er der, og ikke først flere år efter. En undersøgt, normal lungefunktion efter ophør med arbejdet betyder derfor, at sygdommen ikke skyldes det støvede, røgfylde arbejde, men må have andre årsager.

Sådan beder du om genoptagelse

Hvis du har fået afvist din sag om KOL, fordi du først lang tid efter arbejdsophøret bemærkede den nedsatte lungefunktion (du blev forpustet af at gå på trapper eksempelvis), har du mulighed for at søge din sag genoptaget.

Vi vil herefter undersøge, om du opfylder betingelserne for anerkendelse af sygdommen. Hvis det er tilfældet, vil vi efterfølgende tage stilling til, om du har ret til erstatning efter loven.

Du kan bede om genoptagelse via vores selvbetjeningsløsning [Se Sag](#) – eller kontakte os pr. mail eller telefon.

Baggrund

- [IARC's monografi 118 om kræft efter svejsning, molybdæn trioxid og indium tin oxid \(pdf\)](#)
- [Nyhed fra 6. feb. om kræft efter svejsning](#)
- [Udredning om psykiske sygdomme efter vold og trusler](#)
- [Læs mere om psykisk sygdom og praksis i Erhvervssygdomsudvalget i vejledningen om erhvervssygdomme kapitel 8 \(pdf\)](#)